

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

35. atzīst, ka šādas iniciatīvas īstenošana prasītu līdzekļus, taču mudina attiecīgos administratīvos dienestus sadarboties ar Lūgumrakstu komiteju, lai panāktu pieņemamākos risinājumus, jo šādam portālam ir izšķiroša nozīme ne tikai saziņas uzlabošanā starp Parlamentu un ES iedzīvotājiem, bet arī par nepieņemamiem atzīto lūgumrakstu skaita samazināšanā;

36. uzsver — tiklīdz jautājums par resursiem ir atrisināts apmierinoši, nekavējoties ir jāuzlabo pašreizējā tīmekļa vietne;

37. atzinīgi vērtē to, ka ir apstiprināts Parlamenta jaunais Reglaments un pārskatīti noteikumi par lūgumrakstu pārvaldību; mudina Sekretariātu un politisko grupu pārstāvjus sākt darbu, lai pārskatītu deputātiem paredzētos norādījumus par Lūgumrakstu komitejas noteikumiem un iekšējām procedūrām, jo šāds dokuments ne tikai palīdzēs deputātu darbā, bet arī turpmāk palielinās lūgumrakstu izskatīšanas pārredzamību;

38. atkārtoti aicina attiecīgos administratīvos departamentus veikt vajadzīgos pasākumus, lai izveidotu elektronisku reģistru, kurā saskaņā ar 202. pantu iedzīvotāji varētu izteikt vai atsaukt atbalstu konkrētajam lūgumrakstam;

39. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju un Lūgumrakstu komitejas ziņojumu Padomei, Komisijai, Eiropas Ombudam, dalībvalstu valdībām, to lūgumrakstu komitejām, ombudiem vai līdzīgām kompetentām iestādēm.

Jauniešu piekļuves darba tirgum veicināšana un praktikanta, stažiera un mācekļa statusa nostiprināšana

P7_TA(2010)0262

Eiropas Parlamenta 2010. gada 6. jūlija rezolūcija par jauniešu piekļuves darba tirgum veicināšanu un praktikanta, stažiera un mācekļa statusa nostiprināšanu (2009/2221(INI))

(2011/C 351 E/05)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Lisabonas stratēģijas izvērtējuma dokumentu SEC(2010)0114,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Jaunas prasmes jaunām darba vietām — saskaņotu darba tirgus vajadzību un prasmju plānošana" (COM(2008)0868),
- ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu — pielikumu Komisijas paziņojumam "Jaunas prasmes jaunām darba vietām" (SEC(2008)3058),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Kopīgā apņemšanās nodarbinātībai" (COM(2009)0257),
- ņemot vērā priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas (COM(2008)0426),
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 9. martā Briselē pieņemtos secinājumus par paziņojumu "Jaunas prasmes jaunām darba vietām — saskaņotu darba tirgus vajadzību un prasmju plānošana",

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

- ņemot vērā Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Sekmēt jaunatnes pilnīgu iesaistīšanos izglītībā, nodarbinātībā un sabiedrībā” (COM(2007)0498), ko papildina Komisijas darba dokuments “Jauniešu nodarbinātība ES” (SEC(2007)1093),
- ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 20. maija rezolūciju par ES sasniegto progresu vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas nodrošināšanā (Direktīvas 2000/43/EK un Direktīvas 2000/78/EK transponēšana) ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “ES jaunatnes stratēģija — ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus. Atjaunināta atvērtās koordinācijas metode, kā risināt jauniešu problēmas un tiem pavērt jaunas iespējas” (COM(2009)0200),
- ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 2. aprīļa normatīvo rezolūciju par priekšlikumu Padomes direktīvai par vienlīdzīgas attieksmes principa īstenošanu neatkarīgi no reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas Zaļo grāmatu par jauniešu mācību mobilitātes veicināšanu, (COM(2009)0329),
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada novembra ziņojumu “Nodarbinātība Eiropā 2009. gadā”,
- ņemot vērā Komisijas sagatavoto 2010. gada februāra neatkarīgo ziņojumu “Jaunas prasmes jaunām darba vietām: tūlītēja rīcība”, kurā sniegtas rekomendācijas un galvenie ieteikumi par iniciatīvas turpmāku pilnveidošanu saistībā ar ES turpmāko izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju 2020. gadam,
- ņemot vērā neatkarīgo ziņojumu “Virzība uz nodarbinātību: pašreizējā prakse un nākotnes vajadzības jauniešu integrācijai darba tirgū. Jaunieši darba vietās un bezdarbs — domājot par jauniešu labāku integrāciju darba tirgū”, ko Komisija pasūtīja saistībā ar projektu “Jaunatne” (galīgais ziņojums “Jaunatne”, 2008. gada septembris),
- ņemot vērā *Eurofound* 2007. gada marta pētījumu “Jaunatne un nodarbinātība”,
- ņemot vērā *Cedefop* 2009. gada marta pētījumu “Specializēta profesionālā orientācija: speciālistu kompetences un kvalifikācijas virzieni Eiropā”,
- ņemot vērā *Cedefop* 2009. gada maija pētījumu “Prasmes Eiropas nākotnei: vajadzīgo profesionālo prasmju plānošana”,
- ņemot vērā *Cedefop* 2009. gada decembra Ceturto ziņojumu par profesionālās izglītības un apmācības izpēti Eiropā: apkopotais pārskats “Profesionālās izglītības un apmācības modernizēšana”,
- ņemot vērā ESAO 2008. gada apskatu par nodarbinātību “Labs sākums? Jauniešu iekļūšana darba tirgū ESAO dalībvalstīs”, 2008. gada novembris,
- ņemot vērā 2005. gada marta Eiropas Jaunatnes paktu, kura mērķis ir visu jauniešu līdzdalības veicināšana izglītībā, nodarbinātībā un sabiedrībā,

⁽¹⁾ OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.

⁽²⁾ OV C 279 E, 19.11.2009., 23. lpp.

⁽³⁾ OV C 137 E, 27.5.2010., 68. lpp.

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

- ņemot vērā *Génération Précaire* vārdā iesniegto Vācijas valstspiederīgās *Anne-Charlotte Bailly* lūgumrakstu Nr. 1452/2008 par godīgu praksi un jauniešu pienācīgu piekļuvi Eiropas darba tirgum,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas 2010. gada janvāra spriedumu (C-555/07) par nediskriminācijas principu vecuma dēļ,
 - ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 20. maija rezolūciju par universitāšu un uzņēmējdarbības jomas pārstāvju dialogu — jauna partnerība Eiropas universitāšu modernizācijai ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 156. pantu,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu un Kultūras un izglītības komitejas atzinumu (A7-0197/2010),
- A. tā kā ekonomikas krīze ir izraisījusi ievērojamu bezdarba pieaugumu ES dalībvalstīs; tā kā šī tendence ir nesamērīgi skārusi jauniešus; tā kā jauniešu bezdarba līmenis pieaug daudz straujāk, salīdzinot ar vidējo bezdarba līmeni; tā kā 2009. gada decembrī vairāk nekā 5,5 miljoni ES jauniešu vecumā līdz 25 gadiem bija bezdarbnieki, kas pielīdzināms 21,4 % jaunatnes, radot paradoksus, ka, lai gan jaunieši sabiedrības novecošanās dēļ veido sociālās nodrošināšanas sistēmas pamatu, vienlaikus viņi paliek atstatu no tautsaimniecības;
- B. tā kā jauniešiem ir necīgas iespējas atrast pastāvīgu darbu; tā kā jaunieši darba tirgū lielākoties iekļūst, piekrirot veikt netipiskus, ļoti elastīgus, nedrošus un nestabilus darba veidus (margināls nepilnas slodzes darbs, pagaidu darbs vai darbs uz noteiktu laiku utt.), un iespējamība, ka tādā veidā var iegūt pastāvīgu darbu, ir zema;
- C. tā kā šķiet, ka darba devēji stažēšanos un praksi aizvien biežāk izmanto, lai aizstātu pastāvīgu darbu, tādējādi izmantojot šķēršļus iekļūšanai darba tirgū, ar ko saskaras jaunieši; tā kā dalībvalstīm ir jāizskata un efektīvi jāizskauž šādi jauniešu izmantošanas veidi;
- D. tā kā četri no desmit pasākumiem, kas tika pieņemti 2009. gadā Prāgas augstākā līmeņa sanāksmē par nodarbinātības jautājumiem, attiecas uz izglītību, arodapmācību, mūžizglītību, mācekļa praksēm, mobilitātes veicināšanu un labāku darba tirgus tendencu prognozēšanu un prasmju pielāgošanu šīm tendencēm;
- E. tā kā jauniešu bezdarbs un nepietiekama nodarbinātība sabiedrībai rada lielas sociālās un ekonomiskās izmaksas, kā rezultātā mazinās ekonomikas izaugsmes iespējas, vājinās nodokļu bāze, kas apgrūtina ieguldījumus infrastruktūrā un sabiedrisko pakalpojumu jomā, palielinās labklājības izmaksas, nepietiekami efektīvi tiek izmantoti izglītības un apmācības resursi, kā arī rodas ilgtermiņa bezdarba un sociālās atstumtības risks;
- F. tā kā nākamajām paaudzēm būs jāsamazina pašreizējās paaudzes radītie milzīgie valsts parādi;
- G. tā kā ekonomiskajās un demogrāfiskajās prognozēs norādīts, ka nākamās desmitgades laikā ES radīsies 80 miljoni darba vietu un vairumā no tām būs nepieciešami augstas kvalifikācijas darbinieki; tā kā nodarbinātības rādītājs augsti kvalificētu darbinieku vidū ES kopumā ir aptuveni 85 %, vidējas kvalifikācijas darbinieku vidū — 70 %, un zemas kvalifikācijas darbinieku vidū — 50 %;
- H. tā kā ekonomikas izaugsme ir ļoti svarīga darba vietu radīšanai, jo lielāka ekonomikas izaugsme nodrošina jaunas nodarbinātības iespējas; tā kā vairāk nekā 50 % jauno darba vietu Eiropā rada MVU;

(1) Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0187.

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

- I. tā kā pāreja no izglītības uz darbu un darba vietu maiņa jauniešiem visā ES ir strukturāla problēma; tā kā mācekļa praksēm lielākoties ir pozitīva ietekme uz jauniešu piekļuvi nodarbinātībai, jo īpaši, ja tās tiešā veidā nodrošina uzņēmumam vajadzīgo darba prasmju un kompetenču iegūšanu;
- J. tā kā ievērojami jāuzlabo izglītības programmas un vienlaikus jāmudina īstenot universitāšu un uzņēmēju partnerību, efektīvas mācekļa prakses sistēmas, karjeras attīstības aizdevumus un darba devēju ieguldījumus apmācībā;
- K. tā kā, ienākot darba tirgū, kā arī darba vietu skaita samazināšanas gadījumā jaunieši bieži vien saskaras ar diskrimināciju vecuma dēļ; tā kā jaunietes lielākā mērā nekā jaunieši ir pakļautas bezdarba un nabadzības vai gadījuma rakstura un nedeklarēta darba riskam; tā kā, no otras puses, jaunus vīriešus pašreizējās ekonomikas krīzes laikā bezdarbs skāris visvairāk; tā kā jaunieši ar invaliditāti, integrējoties darba tirgū, saskaras pat ar vēl lielākiem šķēršļiem;
- L. tā kā pienācīgas kvalitātes nodarbinātība jauniešiem ļauj izklūst no sociālas atkarības un kļūt pašpietiekamiem, ļauj tiem izvairīties no nabadzības un gan ekonomiskā, gan sociālā ziņā aktīvi piedalīties sabiedrības dzīvē; tā kā atsevišķu dalībvalstu tiesību akti paredz vecuma diskrimināciju, ierobežojot jauniešu tiesības tikai vecuma dēļ, piemēram, Apvienotajā Karalistē jauniešiem ir noteikti zemāki minimālās algas līmeņi, Francijā ir ierobežota piekļuve *Revenu de solidarité* aktīviem un Dānijā jauniešiem ir samazināti bezdarbnieku pabalsti, un visi šie ierobežojumi, lai arī tie paredzēti, lai jaunieši iekļūtu darba tirgū, tomēr ir nepieņemami un var mazināt produktivitāti, liedzot jauniešiem sākt ekonomiski neatkarīgu dzīvi, jo īpaši krīzes laikā, kad ir augsts jauniešu bezdarba līmenis;
- M. tā kā nav panākta pilnīga atbilstība Lisabonas stratēģijas kritērijiem attiecībā uz arodizglītības modernizēšanu;
- N. tā kā ES darba tirgu vispārējā stratēģija ir elastdrošība, kuras mērķis ir ieviest elastīgus un uzticamus līgumus, mūžizglītību, aktīvu darba tirgus politiku un sociālo drošību; tā kā diemžēl šī stratēģija daudzās valstīs tikusi interpretēta šauri kā "elastīgums", neņemot vērā holistisku pieeju, kā arī nodarbinātības drošības un sociālās nodrošināšanas aspektu;
- O. tā kā demogrāfisko pārmaiņu dēļ no 2020. gada Eiropas Ekonomikas zonu ievērojami apgrūtinās liels speciālistu trūkums un šo tendenci var novērst tikai pienācīga izglītība, apmācība un pārkvalificēšana;
- P. tā kā maziem un vidējiem uzņēmumiem ir sava ietekme Eiropas ekonomikā, ņemot vērā gan to skaitu, gan stratēģisko nozīmi bezdarba izskaušanā,

1. mudina Komisiju un dalībvalstis īstenot uz tiesībām balstītu pieeju jautājumiem, kas saistīti ar jaunatni un nodarbinātību; nedrīkst apdraudēt jauniešu pienācīgas nodarbinātības kvalitatīvo aspektu, un darba pamatstandartiem, kā arī citiem ar darba kvalitāti saistītiem standartiem, tādiem kā darba laiks, minimālā alga, sociālā drošība, arodveselība un darba drošība, jābūt galvenajiem īstenoto centienu aspektiem;

Vairāk un labāku darba vietu radīšana un iesaistīšana darba tirgū

2. aicina Padomi un Komisiju izstrādāt ES nodarbinātības stratēģiju, kurā apvienoti finanšu instrumenti un nodarbinātības politika, lai novērstu "izaugsmi, pastāvot bezdarbam", un šādā stratēģijā jāietver vērīenīgi uzdevumi attiecībā uz jauniešu nodarbinātību; pārliecinoši mudina nodarbinātības stratēģijā īpašu uzmanību pievērst videi draudzīgu un sociālās ekonomikas darba vietu izveidei, vienlaikus nodrošinot Parlamenta iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā;

3. uzsver, cik liela nozīme ir tam, lai dalībvalstis radītu videi draudzīgas darba vietas, piemēram, nodrošinot apmācības vides tehnoloģijās;

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

4. aicina dalībvalstis izveidot efektīvus stimulus, tādus kā nodarbinātības subsīdijas vai apdrošināšanas iemaksas jauniešiem, kas garantēs pienācīgus dzīves un darba apstākļus; lai mudinātu publiskā un privātā sektora darba devējus pieņemt darbā jauniešus, aicina ieguldīt gan jauniešiem paredzētu darba vietu radīšanā, gan pastāvīgā apmācībā un jauniešu prasmju uzlabošanā darba laikā, kā arī atbalstīt jauniešu uzņēmējdarbību; norāda uz mazo uzņēmumu būtisko ietekmi un nozīmi, ņemot vērā to īpašo pieredzi un tradicionālo zinātību; mudina nodrošināt jauniešu piekļuvi nesen izveidotajam Eiropas mikrofinansēšanas instrumentam;
5. uzsver, cik nozīmīga ir uzņēmējdarbības izglītība, jo tā ir neatņemama daļa no procesa, kurā tiek iegūtas jauna veida nodarbinātībai vajadzīgās prasmes;
6. aicina dalībvalstis izstrādāt vērienīgu politiku jauniešu apmācības jomā;
7. aicina Komisiju veicināt un atbalstīt — ņemot vērā izdevīgās valsts partnerības starp skolām, universitātēm, uzņēmumiem un sociālajiem partneriem, — izmēģinājuma projektus jaunajās stratēģiskās attīstības nozarēs, kas nodrošina atbilstošu zinātnisko, tehnoloģisko un uz nodarbinātību orientēto apmācību jauniešiem un jo īpaši jauniešiem, lai veicinātu inovāciju un konkurenci uzņēmumos, šajā nolūkā izmantojot mācību stipendijas, augstākās izglītības līmeņa mācekļa prakses un standarta darba līgumus;
8. aicina universitātes agrīnā posmā sazināties ar darba devējiem un dot studentiem iespēju apgūt darba tirgum nepieciešamās prasmes;
9. aicina dalībvalstis ierosināt plašus pasākumus ar mērķi veicināt ekonomikas attīstību, piemēram, nodokļu samazināšanu un administratīvo šķēršļu samazināšanu MVU, lai nodrošinātu izaugsmi un radītu jaunas darba vietas, jo īpaši jauniešiem;
10. cer, ka jaunieši sekmīgi izmantos mikrokredītus; uzskata, ka jaunu uzņēmumu dibinātājiem ir jāsaņem atbilstīgas un profesionālas konsultācijas;
11. aicina dalībvalstis izveidot integrējošu un mērķtiecīgu darba tirgus politiku, kas nodrošinātu jauniešu pienācīgu integrāciju un pilnvērtīgu nodarbinātību, piemēram, izveidojot ideju apmaiņas tīklus, prakses plānus, kuros iekļauts finansiālais atbalsts, lai stažieris varētu pārvietoties un dzīvot tuvu stažēšanās vietai, starptautiskus profesionālās orientācijas centrus un jauniešiem paredzētus individuālo konsultāciju centrus, iekļaujot konkrētus jautājumus, tādus kā ar praksi saistītā kolektīvā organizācija un tiesisko aspektu zināšanas;
12. atzīst, ka jaunieši saskaras ar grūtībām, lai piekļūtu finansējumam nolūkā izveidot un attīstīt savu uzņēmumu; aicina dalībvalstis un Komisiju pieņemt pasākumus, lai atvieglotu jauniešu piekļuvi finansējumam, un sadarbībā ar uzņēmējdarbības aprindām izveidot jauniešiem paredzētas darbaudzināšanas programmas par uzņēmumu dibināšanu un attīstību;
13. aicina dalībvalstis veicināt to personu prasmju uzlabošanu, kuras priekšlaicīgi pametušas mācības, un sagatavot viņas darba tirgum, īstenojot inovatīvus projektus;
14. aicina dalībvalstis pārveidojot izglītības sistēmas, agrīnā posmā iepļānot sadarbību starp skolām un darba devējiem; uzskata, ka izglītības plānošanā ir jāiekļauj vietējās un apgabala iestādes, jo tās sadarbojas ar darba devējiem un pārzina to vajadzības;
15. aicina Komisiju paplašināt Eiropas Sociālā fonda finansiālās iespējas un nodrošināt labāku tā izmantošanu, vismaz 10 % no šā fonda paredzot jauniešiem domātiem projektiem, kā arī atvieglot piekļuvi fondam; mudina Komisiju un dalībvalstis neapdraudēt mazu un inovatīvu projektu īstenošanu, nosakot pārmērīgu kontroli, kā arī aicina izvērtēt tādu programmu kā "Jaunatne darbībā" efektivitāti un pievienoto vērtību attiecībā uz jauniešu darba iespējām; mudina dalībvalstis uzlabot jauniešiem paredzētos pasākumus;

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

16. mudina dalībvalstis par prioritāru noteikt uzņēmējdarbības un izglītības darbinieku sadarbību, jo tas ir pareizais instruments, ar ko izskaust strukturālo bezdarbu;

Izglītība un pāreja no izglītības uz darbu

17. aicina dalībvalstis pastiprināt centienus, lai samazinātu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu nolūkā sasniegt stratēģijas "ES 2020" mērķi, proti, līdz 2012. gadam panākt, ka mācības priekšlaicīgi pametušo skaits nepārsniedz 10 %; aicina dalībvalstis izmantot plaša spektra pasākumus, lai cīnītos pret priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, piemēram, samazinot skolēnu skaitu katrā klasē, sniedzot atbalstu skolēniem, kuri nevar atļauties pabeigt obligāto izglītību, palielinot uzsvāru uz mācību programmas praktiskajiem aspektiem, izveidojot darbaudzinātāja amata vietu visās skolās un nekavējoties apsekojot jauniešus, kuri priekšlaicīgi pametuši mācības; norāda, ka Somijā ir izdevies samazināt to jauniešu skaitu, kuri priekšlaicīgi pametuši mācības, un tas panākts, kopīgi ar jauniešiem izskatot jauna ceļa meklēšanas iespējas; aicina Komisiju koordinēt projektu par paraugpraksēm;

18. aicina dalībvalstis uzlabot saikni starp izglītības sistēmu un darba tirgu un paredzēt līdzekļus prasmju un spēju pieprasījuma noteikšanai;

19. aicina nodrošināt, ka visi bērni jau agrīnā posmā saņem viņiem nepieciešamo atbalstu, un jo īpaši aicina nodrošināt mērķtiecīgu atbalstu bērniem ar runas problēmām vai citiem trūkumiem, lai viņiem būtu pieejamas pēc iespējas labākas izglītības un darba izredzes;

20. aicina nodrošināt lielāku skaitu un labākas kvalitātes mācekļa prakses; atsauca uz pozitīvo pieredzi arodizglītībā un apmācībā, izmantojot duālo sistēmu tādās valstīs kā Vācija, Austrija un Dānija, kur minēto sistēmu uzskata par svarīgu posmu jauniešu pārejā no izglītības uz darbu; aicina dalībvalstis atbalstīt mācekļa prakses sistēmas un mudināt uzņēmumus nodrošināt apmācības iespējas jauniešiem arī krīzes laikā; uzsver, cik svarīga ir piemērota apmācība, lai nodrošinātu augsti kvalificētu darbaspēku, kas uzņēmumiem būs vajadzīgs nākotnē; uzsver, ka stažēšanās nedrīkst aizstāt pastāvīgu darbu;

21. aicina nodrošināt labākas un drošākas prakses; aicina Komisiju un Padomi, ņemot vērā paziņojumā COM(2007)0498 pausto apņemšanos ierosināt iniciatīvu par Eiropas stažēšanās kvalitātes hartu, izstrādāt Eiropas stažēšanās kvalitātes hartu, nosakot obligātus stažēšanās standartus, lai nodrošinātu tās izglītojošo vērtību un novērstu ļaunprātīgu darbaspēka izmantošanu, paturot prātā, ka stažēšanās ir izglītības daļa un neaizstāj pastāvīgu darbu; šajos obligātajos standartos ir jāietver iegūstamā darba vai kvalifikācijas apraksts, prakses termiņš, minimālā alga, pamatojoties uz dzīves izmaksu standartu prakses vietā un atbilstīgi valsts noteikumiem, apdrošināšana darba jomā, sociālās nodrošināšanas pabalsti saskaņā ar vietējiem standartiem un skaidra saistība ar attiecīgo izglītības programmu;

22. aicina Komisiju sniegt statistikas datus par praksēm katrā dalībvalstī, iekļaujot tajos šādu informāciju:

- prakses vietu skaits,
- prakses ilgums,
- sociālie pabalsti praktikantiem,
- praktikantiem izmaksātās algas,
- praktikantu vecuma grupas,

un sagatavot salīdzinošu pētījumu par dažādajām prakses sistēmām, kas pastāv ES dalībvalstīs;

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

23. aicina visas dalībvalstis uzraudzīt atbilstību;
24. aicina dalībvalstis izveidot Eiropas sistēmu mācekļa prakses un stažēšanās laikā gūto zināšanu un prasmju sertificēšanai un atzīšanai, kas palīdzēs palielināt jauniešu darbaspēka mobilitāti;
25. aicina aizsargāt jauniešus no tādiem darba devējiem — gan valsts, gan privātajā sektorā — kuri, izmantojot darba pieredzi, mācekļa prakses un stažēšanās sistēmas, spēj apmierināt savas galvenās un pamata vajadzības par necīgu samaksu vai bez maksas, izmantojot jauniešu gatavību mācīties bez jebkādam nākotnes izredzēm kļūt par pilntiesīgu darbaspēka daļu;
26. uzsver, cik svarīgi ir veicināt jauniešu darba un apmācību mobilitāti dalībvalstīs un cik būtiski ir uzlabot kvalifikāciju, prasmju un diplomu atzīšanu un pārredzamību Eiropas Savienībā; aicina divkāršot centienus saistībā ar Eiropas kvalifikāciju sistēmu izstrādi mūžizglītības jomā un Eiropas kvalitātes nodrošināšanas pamatprincipu ietvarstruktūru profesionālajai izglītībai un apmācībām un nostiprināt *Leonardo da Vinci* programmu;
27. aicina dalībvalstis paātrināt valstu kvalifikāciju sistēmu un Eiropas kvalifikāciju sistēmu saskaņošanu, lai arī turpmāk palielinātu jaunu cilvēku mobilitāti izglītības un nodarbinātības jomās;
28. uzsver privātā sektora izglītības sniedzēju nozīmi, jo privātais sektors parasti ir inovatīvāks kursu izveidē un daudz elastīgāks to pasniegšanā;
29. mudina dalībvalstis stažēšanās, darba pieredzes vai mācekļa prakses sistēmās nodrošināt jauniešiem visas darba un sociālās drošības tiesības, vajadzības gadījumā subsidējot daļu no viņu iemaksām;
30. aicina Komisiju un dalībvalstis sociālās drošības sistēmās iekļaut mācekļa prakses, stažēšanās un darba pieredzes sistēmas;
31. aicina dalībvalstis stiprināt savas izglītības ievirzes sistēmas no pamatskolas līdz vidusskolas posmam, lai palīdzētu jauniešiem un viņu ģimenēm izvēlēties izglītības un apmācību virzienus, kas reāli atbilst faktiskajām spējām, dotībām un vēlmēm, tādējādi samazinot mācību pārtraukšanas un neizdošanās risku;
32. atzīst, ka krīzes laikā jaunieši vēlas iegūt izglītību un viņi ir jāmudina to darīt; aicina visas dalībvalstis nodrošināt visu sabiedrības locekļu vienlīdzīgu piekļuvi izglītībai, garantējot obligātās tiesības uz labi finansētu bezmaksas izglītību no bērnudārza līdz augstskolai un sniedzot finansiālu atbalstu jaunajiem studentiem; aicina dalībvalstis arī turpmāk ieguldīt izglītībā un apmācībā, pat pastāvot fiskālajiem un sociālajiem ierobežojumiem, lai pēc iespējas drīz ieviestu Eiropas kvalifikāciju sistēmu un vajadzības gadījumā izveidotu valsts prasmju sistēmas;
33. atgādina, ka Kopenhāgenas procesa mērķis ir mudināt personas izmantot plašās pieejamās arodizglītības iespējas (piemēram, skolās, augstākās izglītības iestādēs, darba vietās vai privāttundās);
34. aicina Komisiju paplašināt ES programmas, kas atbalsta izglītību un prasmju uzlabošanu, tādās kā Mūžizglītības programma, Eiropas Sociālais fonds, *Marie Curie* un *Erasmus Mundus* rīcības programmas un Zinātnes izglītības iniciatīva;
35. aicina dalībvalstis izveidot nacionālās darba grupas jauniešu jautājumos, lai nodrošinātu lielāku saskaņotību starp izglītības sistēmu un darba tirgu, kā arī veicinātu stingrāku un kopīgu atbildību starp valdību, darba devējiem un privātpersonām nolūkā ieguldīt prasmju palielināšanā; aicina dalībvalstis visās skolās nodrošināt padomdevējas struktūrvienības, lai palīdzētu atvieglot pāreju no izglītības uz darba tirgu un veicinātu sadarbību starp valsts un privātajiem tirgus dalībniekiem;

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

36. uzskata, ka ļoti svarīgi ir izglītības un apmācības sistēmu pielāgot strauji mainīgajam darba tirgum un jaunu profesiju pieprasījumam;

37. uzskata, ka valodu apguve būtiski atvieglotu jauniešu piekļuvi darba tirgum,icinātu mobilitāti un piedāvātu vienlīdzīgas iespējas;

Pielāgošanās individuālām un darba tirgus vajadzībām

38. aicina Komisiju un dalībvalstis sniegt jauniešiem informāciju par pieprasījumu darba tirgū, nodrošinot, ka tiek ieviesti piemēroti pārraudzības mehānismi, lai uzraudzītu izmaiņas profesiju pieprasījumā; aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt uz dzīves cikla balstītu politiku un stratēģijas, kurās ir labāk integrēta izglītība un nodarbinātība, kuru galvenais uzdevums ir droša pāreja un kurās ietverta darbaspēka profesionālo prasmju pastāvīga uzlabošana, nodrošinot darba tirgū nepieciešamās pamatprasmes;

39. aicina Komisiju pastiprināt darbu profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jomā, iekļaujot neformālo izglītību un darba pieredzi, lai atbalstītu jauniešu mobilitāti;

40. aicina dalībvalstis veicināt neformālas un informālas izglītības ceļā gūto sasniegumu atzīšanu, lai jaunieši varētu pienācīgi apliecināt iegūto izglītību un prasmes, darba tirgū meklējot darbu;

41. aicina sniegt lielāku atbalstu arodapmācībai un celt tās prestižu;

42. mudina Komisiju sadarbībā ar sociālajiem partneriem pārskatīt elastdrošības stratēģiju, lai darba kārtībā par prioritāru noteiktu pārejas drošību, vienlaikus nodrošinot jauniešiem mobilitātes un atvieglotas piekļuves iespējas; uzsver, ka elastība bez sociālās drošības nav ilgtspējīgs risinājums, lai izskaustu problēmas, ar kurām jaunieši sastopas darba tirgū, un ka gluži pretēji tas ir veids, kā izvairīties no jauniešu darba un sociālās drošības tiesību ievērošanas;

43. aicina dalībvalstis jaunatnes nodarbinātības stratēģiju nacionālajos plānos ietvert visus četrus elastdrošības komponentus, proti:

- a) elastīgus un uzticamus līguma noteikumus,
- b) visaptverošas mūžizglītības apmācību, stažēšanās vai mācību programmas, nodrošinot pastāvīgu prasmju uzlabošanu,
- c) politiku, ar ko veido efektīvu darba tirgu un labklājību darba vietā, un kurā galvenā uzmanība pievērsta prasmēm, kvalitatīvām darba vietām un integrācijai,
- d) efektīvus darbaspēka mobilitātes mehānismus,
- e) sociālās drošības sistēmas, kas jauniešiem sniedz drošu pāreju starp dažādām nodarbinātības situācijām, proti, no bezdarba uz darbu vai no apmācības uz darbu, nevis izvirza tiem prasību būt elastīgiem,
- f) efektīvus uzraudzības mehānismus, lai nodrošinātu darba tiesības;

44. aicina dalībvalstis un sociālos partnerus nodrošināt kvalitatīvu darbu, lai novērstu jauniešu iesaistīšanos nestabilās darba attiecībās; aicina dalībvalstis un sociālos partnerus, pamatojoties uz spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem un sadarbībā ar Komisiju, noteikt un ieviest labākus standartus to jauniešu aizsardzībai, kuri veic nedrošus vai zemas kvalitātes darbus;

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

45. aicina Komisiju izvērtēt jauniešu bezdarba un paaudžu taisnīguma ietekmi ilgtermiņā;
46. uzsver nepieciešamību īstenot stingru un strukturētu sociālo dialogu visās darbavietās, lai pasargātu gados jaunus darba ņēmējus no ekspluatācijas un nestabilitātes, kas bieži vien raksturīga pagaidu darbam; uzsver, ka sociālajiem partneriem ir jārisina gados jaunu darba ņēmēju problēmas un īpašās vajadzības;
47. aicina Komisiju un dalībvalstis darīt vairāk, lai nodrošinātu, ka Nodarbinātības vienlīdzības direktīva, ar ko nodarbinātībā nepieļauj diskrimināciju vecuma dēļ, tiek pareizi transponēta un efektīvi īstenota; uzskata, ka jāveic daudz vairāk, lai nodrošinātu, ka gan darba ņēmēji, gan darba devēji apzinās savas tiesības un pienākumus saskaņā ar minēto tiesību aktu;
48. aicina dalībvalstis un sociālos partnerus īstenot stratēģijas, informējot un izglītojot jauniešus par viņu darba tiesībām un dažādiem alternatīviem ceļiem, kā integrēties darba tirgū;
49. aicina Komisiju un dalībvalstis sekmēt darba tirgus un izglītības tuvināšanos, lai varētu izveidot tādas apmācību virzienus kā duālo apmācību, kas aptver teoriju un praktisko pieredzi, sniedzot jauniešiem nepieciešamās pamatprasmes un speciālās zināšanas; aicina Komisiju un dalībvalstis arī sniegt ieguldījumu izglītojošajās kampaņās par arodizglītību un tehniskajām un uzņēmējdarbības studijām, lai šos profesionālās virzības ceļus turpmāk uzskatītu, nevis par zemas kvalifikācijas izvēli, bet gan par iespēju aizpildīt robus tehnisko profesiju tirgū, kurā pieprasījums izteikti palielinās, un atdzīvināt Eiropas ekonomiku;
50. aicina dalībvalstis un sociālos partnerus veikt intensīvāku plānošanu un programmu īstenošanu, lai palielinātu jauniešu piekļuvi darba tirgum, īstenojot aktīvu nodarbinātības politiku, jo īpaši reģionos un sektoros, kuros ir augsts bezdarba līmenis;
51. mudina dalībvalstis mazināt jauniešu bezdarba ietekmi uz šīs paaudzes pensiju tiesībām un, ņemot vērā izglītībai veltīto laiku, stimulēt jauniešus turpināt ilgo izglītošanās periodu;
52. aicina sociālos partnerus pastiprināt centienus, lai informētu jauniešus par viņu tiesībām piedalīties sociālajā dialogā, un aicina atbalstīt šīs lielās ekonomiski aktīvās iedzīvotāju daļas līdzdalību pārstāvības organizāciju struktūrvienībās;

Trūkumi un diskriminācija

53. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai valsts tiesību akti par jaunatni un jo īpaši tiesību akti, kuru pamatā ir Nodarbinātības vienlīdzības direktīva (2000/78/EK), netiktu izmantoti, lai diskriminētu jauniešu piekļuvi sociālajiem pabalstiem; uzskata, ka jāveic daudz vairāk, lai nodrošinātu, ka gan darba ņēmēji, gan darba devēji apzinās savas tiesības un pienākumus saskaņā ar minēto tiesību aktu;
54. aicina dalībvalstis paredzēt iniciatīvas, lai gados jaunie imigranti varētu iemācīties uzņēmējvalsts valodu, lai viņu izcelsmes valstī iegūtās kvalifikācijas tiktu atzītas un lai viņiem būtu piekļuve pamatprasmju apguvei, tādējādi sekmējot viņu sociālo integrāciju un līdzdalību darba tirgū;
55. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt jaunajiem vecākiem izmaksu ziņā pieejamas un labākas bērnu aprūpes iespējas — tādas kā dienas skolas —, tādējādi veicinot jauno vecāku un jo īpašu jauno māšu līdzdalību darba tirgū;

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

56. aicina, lai dalībvalstu palīdzība jauniešiem vecākiem, kas tiek sniegta vai nu bērnu aprūpes, vai mazbērnu novietņu veidā, būtu pietiekama, lai neatturētu viņus no līdzdalības darba tirgū;
57. aicina dalībvalstis ieviest īstermiņa pasākumus, kuros galvenā uzmanība pievērsta bez darba palikušiem jauniešiem vīriešiem krīzes skartajās nozarēs, vienlaikus neaizmirstot par ilgtermiņa problēmām, ar kādām saskaras jaunas sievietes, mēģinot iekļūt darba tirgū;
58. aicina dalībvalstis ieviest konstruktīvus rīcības pasākumus, kas paredzēti jauniešiem tajās darba tirgus jomās, kurās viņu īpatsvars ir nepietiekams, lai pārvarētu iepriekš īstenotās vecuma diskriminācijas sekas un panāktu īsteni dažādu darbaspēka sastāvu, vajadzības gadījumā nodrošinot atbilstīgas iespējas jauniešiem ar invaliditāti; norāda uz veiksmīgu pieredzi saistībā ar konstruktīviem rīcības pasākumiem diskriminācijas apkarošanā;
59. uzsver, ka ir jāizstrādā īpašas programmas cilvēkiem ar invaliditāti, lai uzlabotu viņu iespējas iekļūt darba tirgū;
60. uzsver, ka ir svarīgi veicināt to studentu prakses iespējas un mobilitāti, kuri apmeklē mākslas skolas vai apmācības tādās jomās kā kino, mūzika, deja un teātra vai cirka māksla;
61. uzskata, ka vairāk jāatbalsta brīvprātīgā darba programmas dažādās jomās, tostarp sociālajā, kultūras un sporta jomā;
62. aicina dažādās ražošanas nozarēs izveidot uzņēmumu un organizāciju paaudžu partnerības un tādējādi veikt aktīvu speciālo zināšanu apmaiņu un produktīvi apvienot dažādu paaudžu pieredzi;
63. atzīst, ka jauniešiem ir svarīga finansiālā neatkarība, un aicina dalībvalstis nodrošināt, lai visiem jauniešiem individuāli tiktu nodrošinātas tiesības uz pienācīgu ienākumu līmeni, kas viņiem sniegtu iespēju dzīvot ekonomiski neatkarīgu dzīvi;
64. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka jaunieši — ja viņi to vēlas, — var saņemt efektīvu palīdzību, lai izvēlētos profesiju, uzzinātu par savām tiesībām un pārvaldītu savus garantētos ienākumus;

Stratēģijas un pārvaldības instrumenti ES līmenī

65. iesaka Padomei un Komisijai ierosināt priekšlikumu par Eiropas Jaunatnes garantiju, kas Eiropas Savienībā katram jauniešim ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc darba zaudēšanas nodrošinātu tiesības saņemt darba, prakses, papildu apmācību vai daļlaika darba un mācību piedāvājumu;
66. atzinīgi vērtē darbu pie ES stratēģijas 2020. gadam, tomēr pauž nožēlu, ka nav notikusi publiska un pārredzama Lisabonas stratēģijas un jo īpaši Eiropas Jaunatnes pakta novērtēšana, ietverot kritērijus attiecībā uz jaunatni, kā arī izsaka nožēlu, ka ES stratēģijas 2020. gadam izstrādes laikā netika veiktas pietiekamas konsultācijas ar sociālajiem partneriem, pilsonisko sabiedrību un jaunatnes organizācijām;
67. aicina dalībvalstis ieviest un izvērtēt jaunus saistošus kritērijus attiecībā uz jaunatni; aicina Komisiju katru gadu izvērtēt spēkā esošos kritērijus attiecībā uz jaunatni, kā arī Jaunatnes garantiju, lai sniegtu informāciju par rezultātiem un panākto attīstību, pamatojoties uz labāk dezagregētiem un klasificētiem statistikas datiem, jo īpaši pēc dzimuma un vecuma grupām;

Otrdiena, 2010. gada 6. jūlijs

68. aicina Padomi un Komisiju vienoties par jauniem, uzlabotiem pārvaldības un informācijas instrumentiem, kurus varētu izmantot saistībā ar jauniešu nodarbinātību, un nodrošināt šo instrumentu ieviešanu;

69. iesaka izveidot pastāvīgu ES jaunatnes darba grupu, ietverot jaunatnes organizācijas, dalībvalstis, Komisiju, Parlamentu un sociālos partnerus, lai pārraudzītu norises jauniešu nodarbinātības jomā, veicinātu starpnozaru politiku, apmainītos ar paraugpraksi un ierosinātu jaunus politikas priekšlikumus;

70. uzsver, ka ir svarīgi jauniešus iesaistīt izglītības un apmācības politikas izstrādē, lai labāk ņemtu vērā viņu vajadzības; šajā ziņā iesaka Komisijai par jauniešu prioritātēm apspriesties ar valstu jauniešu padomju pārstāvjiem;

71. aicina dalībvalstis izvērtēt politikas ietekmi uz jauniešiem, lai jauniešus ietvertu visos procesos un izveidotu jauniešu padomes nolūkā pārraudzīt ar jaunatni saistītās politikas jomas;

72. aicina Eiropas iestādes rādīt labu piemēru, no savām tīmekļa vietnēm izņemot reklāmu par neapmaksātām stažēšanās iespējām, un maksāt:

— minimālo atalgojumu, pamatojoties uz prakses vietā pieņemtajiem dzīves līmeņa standartiem,

— sociālās nodrošināšanas maksājumus visiem praktikantiem;

*

* *

73. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai un dalībvalstu valdībām un parlamentiem.

Netipiski līgumi, droša profesionālā izaugsme un jauni sociālā dialoga veidi

P7_TA(2010)0263

Eiropas Parlamenta 2010. gada 6. jūlija rezolūcija par netipiskiem līgumiem, drošu profesionālo izaugsmi un jauniem sociālā dialoga veidiem (2009/2220(INI))

(2011/C 351 E/06)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Kopīgā apņemšanās nodarbinātībai” (COM(2009)0257),

— ņemot vērā Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 30. pantu par aizstāvību nepamatotas atlaišanas gadījumā, 31. pantu par godīgiem un taisnīgiem darba apstākļiem, kā arī 33. pantu par ģimenes dzīvi un darbu,

— ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Eiropas ekonomikas atveseļošanas plāns” (COM(2008)0800) un Parlamenta 2009. gada 11. marta rezolūciju ⁽¹⁾ par to,

— ņemot vērā 2008. gada 9. oktobra rezolūciju par pastiprinātu cīņu pret nelikumīgu nodarbinātību ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0123.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0466.